

עֲרָבִים זֶה לָזֶה

חינוך לחסד ונתינת כדרך חיים

יחידת לימוד בנושא

כבוד האדם

במעגל:

אני והעצמי
אני והקהילה

עלון לימוד ועיון - לומדים בחברותא

התוכנית הרב-שנתית של 'לאורו נלך'

לפניכם מספר ציטוטים הדנים בערך הכבוד-ציינו מהו "כבוד" לפי כל ציטוט:

"יהי כבוד חברך - חביב עליך כשלך" (רבי אליעזר, אבות ב')
כבוד הוא:

"איזהו מכובד - המכבד את הבריות" (בן זומא, אבות ד')
כבוד הוא:

"הכבוד הוא המצפון החיצוני, המצפון הוא הכבוד הפנימי" (שופנהאור)
כבוד הוא:

"כל המכבד את עצמו - מכבד גם את חברו" (סמיוילס)
כבוד הוא:

"אסיר שאבדה אמונתו בעתיד- גורלו נחתם."

משאבדה אמונתו בעתיד- בטלה גם אחיזתו הרוחנית,

(ספר ליקוטי מוהר"ן - מהדורא בתרא סימן עא)

כִּי כְבוֹד הוּא תְקוּן הָעוֹלָם, כִּי כָל הָעוֹלָם נִבְרָא בְשִׁבִיל הַכְבוֹד, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (ישעיה מ"ג): "לְכַבְּדֵי בְרֵאֲתֵי" וְכו' (יוקא לח), הֵינּוּ בְשִׁבִיל כְבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. כִּי יֵשׁ כְבוֹד פְּרָטִי לְכָל מַאֲמָר וּמַאֲמָר שֶׁל הָעֲשָׂרָה מְאֻמְרוֹת שֶׁבָּהֶם נִבְרָא הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בְּשִׁבִיל אוֹתוֹ הַכְבוֹד הָיָה זֶה הַמַּאֲמָר, שֶׁעַל - יָדוֹ נִבְרָא חֵלֶק פְּלוֹנֵי מַהְבְּרִיאָה. נִמְצָא שֶׁכָּל מַאֲמָר וּמַאֲמָר יֵשׁ לוֹ כְבוֹד מִיָּחֵד, שֶׁבְשִׁבִיל זֶה הַכְבוֹד הָיָה אוֹתוֹ הַמַּאֲמָר. כִּי זֶה הַמַּאֲמָר, שֶׁבּוֹ נִבְרָא חֵלֶק פְּלוֹנֵי מַהְבְּרִיאָה, הָיָה בְשִׁבִיל כְבוֹד זֶה, כְּדֵי שְׂגִיעַ כְבוֹד זֶה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְכֵן מַאֲמָר אַחֵר, שֶׁבּוֹ נִבְרָא חֵלֶק אַחֵר מַהְבְּרִיאָה, הָיָה בְשִׁבִיל כְבוֹד אַחֵר, שְׂגִיעַ אוֹתוֹ הַכְבוֹד לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְכֵן כָּל הַמַּאֲמָרוֹת, כֻּלָּם הֵיוּ רַק בְשִׁבִיל כְבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר בְשִׁבִיל זֶה נִבְרָא הָעוֹלָם כְּנִל:

הסבר:

לפי ר' נחמן כבוד לנברא הוא כבוד לבורא.

הקב"ה ברא את העולם בעשרה מאמרות, כדי ללמדנו שכל דבר בעולם יש לו חשיבות ויש לו תפקיד משלו. וכשאדם מכבד את אותו חלק בבריאה, ואת האופן שהקב"ה מופיע בעולם דרכו והוא בעצם מכבד את ריבונו של עולם שברא אותו. כבוד הוא נתינת מקום וערך לכל נברא, וע"י זה אתה נותן כבוד לקב"ה ומממש ע"י כך את סיבת העולם שהוא: שבת, הודאה וכבוד לקב"ה.

כבוד הוא:

הרצל אמר:

"הנשיא שלכם עושה רושם של בן אדם הגון, אבל הוא קצת זקן ושברירי. למה בחרתם דווקא בו?"
"את זה אני יכול להסביר לך מיד, מר קינגסקורט, ענה דוד. "בחרנו בו מפני שהוא לא רצה להיבחר".

(אלטנויילנד, עמ' 180)

הטלאי הצהוב - מאות קלון לאות כבוד

"ארבעים חברי האקדמיה היהודית היו גם אנשי מסדר הכבוד היהודי... סמלו של המסדר היה סרט צהוב, על לולאת הכפתור.
...מסדר הכבוד היהודי מורכב כולו מאנשים חסרי אינטרסים פרטיים, וחשוב יותר - רחוקים מכל מעורבות פוליטית. אות ההצטיינות

הזה אינו מוענק בעבור הישגים בתחום הכלכלי או המפלגתי. מי שהצליח בעסקים לא זוכה אצלנו באות כבוד ...
אצלנו מעידים הסרטים האלה, שיש כאלה שלועגים להם, על הישגים אמיתיים, שתרמו לאנושות כולה.

את הסרט הצהוב שאבותינו האומללים והנאמנים נאלצו לענוד כאות קלון (=השפלה), הפכנו לאות כבוד!

(הרצל, אלטנויילנד. עמ' 274)

מי לדעת הרצל ראוי לאות הכבוד ומדוע? האם אתם מסכימים איתו?

השוו את הקטע על ה"טלאי הצהוב" לקטע הקודם. האם הנשיא ראוי לקבל את אות כבוד? נמקו.

כיצד נראה "אות הכבוד" ומדוע? כיצד הייתם אתם בוחרים לעצב אותו?

מסכת אבות דרבי נתן

פרק כז ד"ה דבר אחר

"כי מכבדי אכבד". זה פרעה מלך מצרים שנהג כבוד לפני מי שאמר והיה העולם שיצא בראש פמליא שלו. אמרו לו עבדיו מנהג שבעולם כל המלכים אינם יוצאים אלא אחר פמליא שלהם ואתה יוצא בראש פמליא שלך? אמר להם וכי פני מלך בשר ודם אני הולך להקביל איני הולך להקביל אלא פני מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא. לפיכך נהגו הקב"ה כבוד ולא נפרע ממנו אלא הוא בעצמו שנאמר "לסוסתי ברכבי פרעה דמיתך רעיתי" (שיר השירים א' ט')

מה אנו למדים מדרכו של הקב"ה על ערך הכבוד?

הביאו דוגמא מחיי היום יום להמחשת עניין זה:

הראי"ה קוק:

חבש פאר פרק א'

כאשר נתבונן על הנהגת העולם כולו, נראה כי הסיבה העיקרית לתיקון האמיתי והסדר הנכון שבבני אדם, אינו כי אם נתינת הכבוד למי שראוי לכבוד.
מכבוד החכמים - מסתעף אהבת תורה וחכמה ומידות טובות ויראת ה'.
מכבוד הורים - מסתעף חינוך ישר העושה פרי ברכה בלב הבנים לעת יגדלו.
למעלה מזה, מכבוד מלכים - מסתעף כללות התיקון האמיתי בחיי האדם המדיני.
נמצא כי רגש הכבוד פועל לקיום העולם בכלל.

למה גורם הכבוד לדעתו של הרב קוק?

